

Disputatio medica inauguralis, de oculo humano ejusque amauros quam... : eruditorum examini subjicit / Alexander Edgar, Scotus.

Contributors

Edgar, Alexander.
Bland, R. 1730-1816.
Merriman, Samuel, 1771-1852.
University of Edinburgh.
Royal College of Surgeons of England

Publication/Creation

Edinburgi : Balfour et Smellie, 1793.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/uj2j4ggy>

Provider

Royal College of Surgeons

License and attribution

This material has been provided by The Royal College of Surgeons of England. The original may be consulted at The Royal College of Surgeons of England. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

D I S P U T A T I O M E D I C A

I N A U G U R A L I S,

D E

Oculo Humano ejusque Amaurosi.

11.000.0

11.000.0

11.000.0

11.000.0

11.000.0

11.000.0

11.000.0

11.000.0

11.000.0

11.000.0

11.000.0

11.000.0

11.000.0

11.000.0

11.000.0

11.000.0

11.000.0

11.000.0

11.000.0

D I S P U T A T I O M E D I C A
I N A U G U R A L I S,

D E

Oculo Humano ejusque Amaurosi.

Q U A M,

A N N U E N T E S U M M O N U M I N E ,

E x A u c t o r i t a t e R e v e r e n d i a d m o d u m V i r i ,

D. G U L I E L M I R O B E R T S O N , S. T. P.

A C A D E M I Æ E D I N B U R G E N Æ P raelecti;

N E C N O N

A m p l i s s i m i S E N A T U S A C A D E M I C I c o n s e n s u ,

E t n o b i l i s s i m a e F A C U L T A T I S M E D I C Æ d e c r e t o ,

P R O G R A D U D O C T O R I S ,

S U M M I S Q U E I N M E D I C I N A H O N O R I B U S A C P R I V I L E G I I S

R I T E E T L E G I T I M E C O N S E Q U E N D I S ;

E r u d i t o r u m e x a m i n i s u b j i c i t

A L E X A N D E R E D G A R ,

S C O T U S .

R E G . M E D . S O C I E T . E D I N . S O P .

S o c . C H I R U R G O - P H Y S I C A E H O N .

e t

P R A E S E S .

‘ Of all the parts of the body, none discovers more art and design than the EYE: Its parts are so excellently contrived, so elegantly formed, and nicely adjusted, that the ORGAN is equally magnificent and curious, as the SENSE is useful and entertaining.’ — PORTERFIELD.

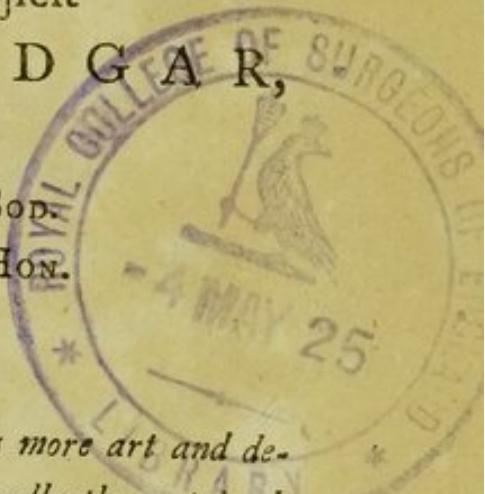
Ad diem 24. Junii, hora locoque solitis.

E D I N B U R G I :

A p u d B A L F O U R e t S M E L L I E ,

A c a d e m i a e T y p o g r a p h o s .

M,DCC,XCIII.

О М Я О Д Е Т О Г А Д К А

В Р Е М Я

СЕЧЕСТНОСТЬ ПЫШНОСТЬ

СУДЬБА СИЛЫ

Viris eximiis,

HANDASIDE EDGAR, M. D.

S. R. EDIN. S.

Medicinam felicissime facienti

In Insula JAMAICA;

et

JOANNI CAMPBELL,

ARMIGERO,

De SAFFRON HALL prope HAMILTON,

In Praefectura Lanark;

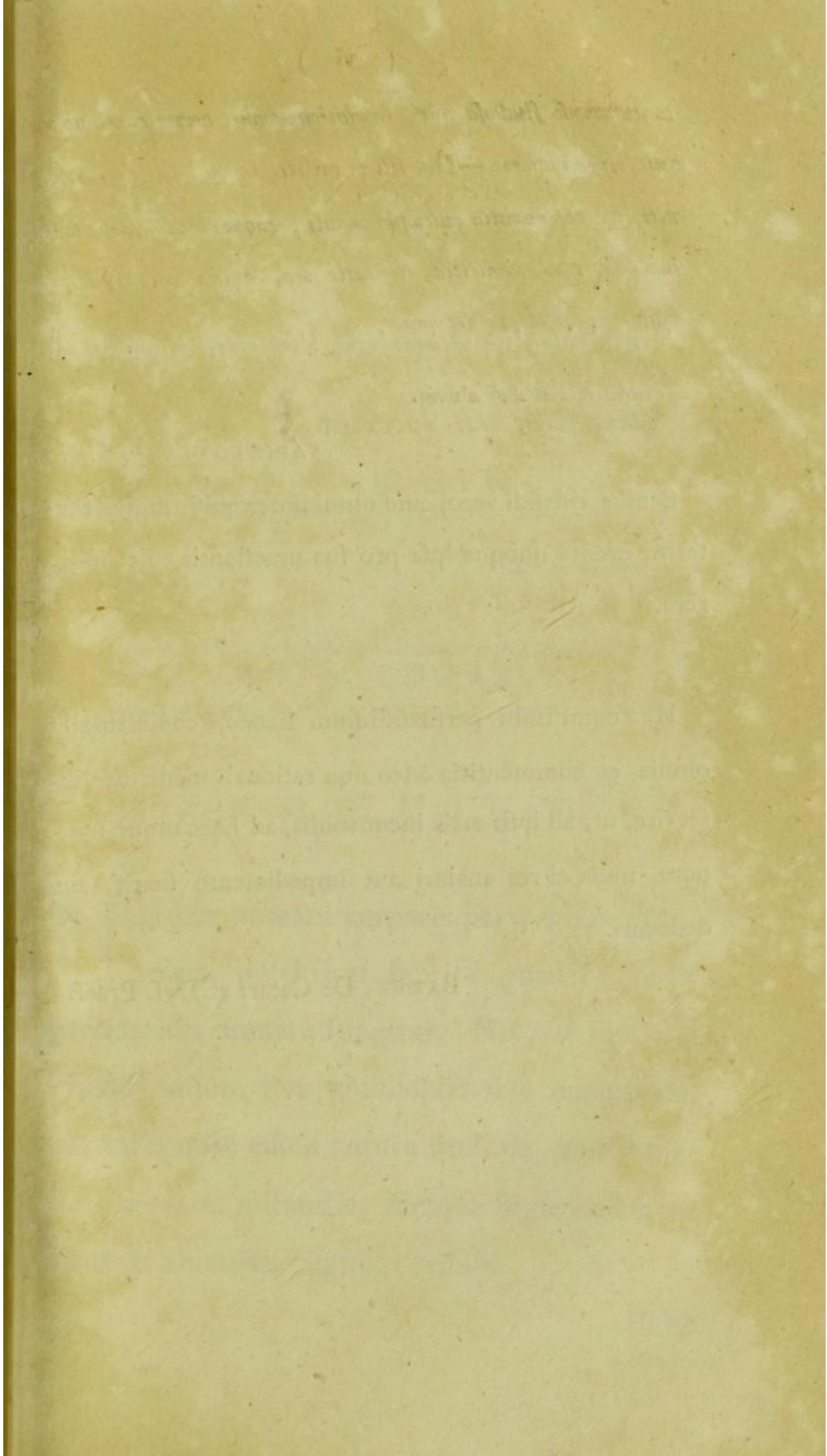
S. P. D.

ALEXANDER EDGAR.

*Primitias meorum studiorum, quae ipsi egregie sovistis, vobis,
viri generosi, nunc obfero. Has, tenues qualescunque sint, at-
tamen accipiatis, ut signum animi grati, memorisque officiorum
quae in me contulisti. Oblatam haec palam profitendi occasio-
nem lubentissime arripiam. Utrisque, beneficiis equidem plurimis,
obstrictus sum.—Uni me adhuc puerum laudanti, exiliaque mea
conamina probanti, institutionis liberalioris concessas opportuni-
tates, magna ex parte debo; quantique pretii hae sint haben-
dae, bene norint, qui literis humanioribus imbuuntur.—Alte-
rius tutela, curis, monitis, per duodecem sere annos, potitus sum:
vitam honestissimam ante oculos habui; et nunquam ex mea me-
moria excident fides, morum alta integritas, et mens veri rectique
tantummodis*

*tantummodo studioſa, viri, laudatione omni, quam continuo me-
ruit, longe majoris.—Diu felices vivatis ambo, eorum quibus cog-
niti es̄tis obſervantia cultuque ornati; eaque, quam ſaepe laetus
ſum expertus, amicitia, teneatis oro, animi vos erga gra-
tiffimi haecce oblata pignora.*

*Edinburgi dabam
Idibus Junii, S. H. MDCCXCIII. } }*

Τῆς δε ὁψεως ἐναργεσκῆτης γοης αἰσθησεως, οὐαλογον και
τα συμβαινοντα ἀπ' αὐτης.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛ. προσ. ζ.

Sensus videndi vero, cum omnium exquisitissimus cer-
te fit, eventa quoque ipsa pro sua praestantia solet inge-
rere.

Hoc enim mihi persuasissimum habeo, conjecturalia
omnia et commentitia adeo non rationali medicinae in-
servire, ut, ab ipsis artis incunabulis, ad haec usque tem-
pora, nulla ei res majori aut impedimento fuerit, aut
dedecori.

BAKER, De Catar. et Dys. Praef.

D I S P U T A T I O M E D I C A

I N A U G U R A L I S,

D E

Oculo Humano ejusque Amaurosi.

Auct. A. EDGAR.

P R O C E M I U M.

NULLA humani corporis pars, quam Oculus, pulchriori fabrica guadet; nulla praeclariori munere fungitur. Nec, ex sensuum organis ullum, sive philosopho sive anatomico, qui varia quae efficit natura studiose contemplatur, res tam mirandas, tamque dignas ad quas advertat animum, cognitas reddit.

A

Hanc

Hanc ob rem, hujus p^rae caeteris organi fabricam altius explorare anatomici et physiologi diu, et saepe equidem peroptato cum successu, totis viribus certati sunt. Utrique non mirando quidem et vanas opiniones fingendo, sed ejus morborum sedem explorando, eorumque signorum rationem reddendo, medicinam practicam exercenti, expeditiorem, qua hi curen^t, viam felicioremque indicarunt.

Subtili idcirco oculi fabrica primum dicta; et propriis dein singularum PARTIUM USIBUS memoratis; AMAUROSION postea, eorum quibus patet vitium pertinacissimum, paucis tractabimus. Haec enim saepe accidit, et digna sane videtur, lugubri correptorum fato perpenso, attentione medicorum majore, quam adhuc vindicavit. Nam in re, in qua hominum generis tantum interest, restant profecto multa quae, caute observando, cognoscantur; quaeque semel cognita multum certe proficiant.

In disputatione de re tam lata conscribenda,

fallaces

fallaces hypotheses, et inanes conjecturas, neque enim talia profunt, ex proposito evitare conatus est auctor; singulasque currenti calamo attin gere quantum potuit, atque intra praescriptos hujusmodi tentaminis academici limites continere, quaecunque amoena et utilia praeferuntur res habuit, pro scopo et fine intuitus est.

OCULORUM STRUCTURA.

1. Oculi in cavo fere conico, ex ossibus crani et faciei composito, conduntur; eosque multa pinguedine suffultos, huc illuc volvunt musculi quatuor recti et obliqui duo, quibus, immoto capite, ad res contemplandas feruntur.

Palpebrae ciliis ornatae eos contegunt, atque irruentis pulveris aut lucis fortioris periculo tacentur: lavat lacrymarum copiosa unda, a glandula in orbitae parte superiore sita.

2. Bulbus oculi, sensui apprime dicatus, ex tunicis

tunicis et humoribus, mire se se inter ad munera partis fungenda commodatis, conficitur: haec breviter recensenda sunt.

3. Sclerotica suo in sinu majorem oculi partem continet. Globosa fere, anterius complanata, substantiae coriaceae, albescens, elasticae, in duas, in foetu saltem, lamellas separatur; quarum exterior est densa, propria; interior huic arctissime adligata, tenuis, nigrescens, a pia nervi optici meninge, continuatur. Tenuiores partes haec tunica suffulcit, tuetur, et variis, per quae transeant vasa et nervuli, foraminibus pertunditur.

4. Cornea anteriori Scleroticae incuneatur, atque structura est ideo diversa, ut altera in alteram vix propagetur. Lamellae constituunt plures, quas necit tela cellulosa, ampullulis aqua irrigatis*, unde pellucet, scatens. Albescit et opaca devenit aqua expressa. Eam ornant vasa

* MAUCHART, *in Disput. Anatom. Haller.* t. IV. p. 118.

vasa plurima, quae in foetu rubella, in homine adulto laticem tenuem pellucidum vehunt.— Prae Sclerotica convexior est, et, minoris circuli segmentum, ei majoris iinpositum referens, plures lucis radios accipit, et ita visus circuitum auger.

5. Tunica adnata membrana pellucida, et verae palpebrarum cutis propago, anteriori Scleroticae, quae per eam albidae conspicias, et corneae ipsi obducitur. Ex albo hoc sclerotidis colore, nonnulli anatomici tunicam albugineam, ex expansis musculorum rectorum (1.) tendinibus, enatam videre, sed perperam, visi sunt.— Ad adnatam * refertur dolor, quo a pulvere confricante oculus afficitur; sed nec ipsa cornea omni sensititate orbatur †. Eidem tunicae collabenti, quae moribundorum lumina contegit, pellicula, utrum sit adscribenda, an lymphae coagulabili potius, dubium videtur.

6. Choroidea

* HALLER, *Elem. Physiol.* t. V. p. 362. et citat. auctor.

† MONRO, *On the Struct. and Phys. of Fishes*, p. 58.

6. Choroidea tunica, ita ex vasculis dicta, scleroticae substernitur, cui, telae cellulofae et vasculorum interventu, adhaeret; huic tandem ad corneae ortum, vinculo latiusculo, quod orbiculus ciliaris audit, affigitur. Hic loci choroidea ad rectangulum lentem versus properat, rugas dum in plures et plicas contracta, anteriore vitreo humori, multi muci nigri ope, agglutinatur; et plicae longius progressae laxe ante lentem fluitant, neque hujus capsulae infi-guntur.—Hae, processus ciliares dictae, ex toto vasculofae, ut reliqua choroidea, eas quolibet liquore subtili colorato replendo, facile monstrantur.—Alicui per vitreum corpus intuenti, spectaculum pulcherrimum exhibent, et radiis alterna vice cinereis et nigris, concolores quorundam florum discos positione referentibus *, ornantur: eosque excipit coronae ciliaris sulcata membranula.—Choroidea simplex igitur, propria, vasculosa tantum tunica, neque ex duabus

* SABATIER, *Traité d'Anatomie*, t. II. p. 75.

bus lamellis, ut jactitabat RUY SCHIUS *, aut ex pia matre; neque profecto musculosis † ad processus ciliares fibris, ulla ex parte instruitur.

7. IRIS, ita ob vividos colores nominata, est tenuis et mobilis; fenestratur pupilla, quam in foetu occludit membrana vasculosa pupillaris ‡, octavum circiter gestationis mensem decidua. A contigua choroidea iridem dirimit orbiculus ciliaris (6.), per quem vascula et nervi multi insignes ad eam feruntur. Hae vero tunicae inter se eo optime distinguuntur, quod iris, secus ac choroidea, mirum in modum mobilis et contractilis existit, ita ut nullus, fabrica ipsarum perspecta, illam, pro hujus propagine, habere possit §.—Vasculis ejus bene repletis, iris tota ru-

bet,

* RUY SCH. Epist. De Oculor. Tunic. p. 13.

† J. G. ZINN, De Oculo, Cap. II. § VII.

‡ SCASSI, De Foetu, p. 151. ei adject. Icon. WALTHER, Epist. De Venis Oculi, p. 17. tab. III. fig. 3.

§ ZINN, in Comment. Gotting. t. III. SABATIER, Anatomie, t. II. p. 77. MONRO, on Fishes, p. 58.

3 DE OCULO HUMANO, &c.

bet, et non modo circulis duobus arteriosis ornatur, sed etiam striis bene multis, prout contrahatur pupilla vel diducatur flexuosis aut rectis, quae, eloto pigmento, in superficie posteriore magis conspicuae sunt. Fibras musculares, licet cultello vix demonstrandas, satis arguunt motitatio iridis, et nervorum quos accipit fasciculi plurimi: fibrae longitudinales solae forsan insunt, quamquam ex oculo mentis * circulares quoque depingantur.

8. Iris in septentrionalibus est laete caerulea, sed quo propius circulum aequinoctiale habitant homines, eo magis fuscescit aut nigricat. Color, qualiscunque sit, flocculis anteriorem eius faciem obsidentibus, eos sericae villosae quadrantibus referentibus, est tribuendus. Hujusmodi flocculi ex propria fabrica colore hilariore vel saturatiore sunt; ad quem autem fuscum vel nigrum reddendum, insuper confert mucus (9) quo posterior iris oblinitur.

9. PIC.

* RUVSCH. *Thes. Anat.* II. p. 9. tab. I. fig. 7.

9. **PIGMENTUM NIGRUM** est mucus tenax, in plerisque nigrescens, qui posteriorem iridis faciem, ex colore **UVEAM** dictam, processus ciliares, et totam choroideam, praesertim concavam hujus sedem, illinit. Telam porro cellulosam harum partium inquinat, et non a glandulis, quae profecto nullae sunt, sed a vasis, secernitur. Tenue est aliquando, et in quibusdam, licet ratis, hominibus ex toto deficit. In caeteris bene multis animalibus, pulcherrime et varie circa axem opticum splendet.

10. **RETINA**, ex expansa nervi optici medulla originem ducens, oculorum tunicarum est intima, cujusque caeterae omnes sunt quasi ministræ: cum ita sit, de hujus nervi ortu et decursu per pauca dicere, e re nostra haud erit alienum.

Nervi optici, qui par cerebri nervorum secundum constituunt, ex thalamo anterioris utrinque ventriculi, ex proprio uterque, oriuntur. Deinde e basi cerebri exeuntes anterius properant, ut ad sellam turcicam, 'medullis ipsorum mutuo

commisisti *,' aliquatenus forsan decussant, priusquam ad oculos tendant. Etiam si vero ita sit, at utrumque tamen nervum, fibris quas ex proprio thalamo acceperat etiamnum retentis, oculum proprium attingere, verisimilius redundunt incisiones plures, ubi cerebri abscessus et injuria ex causis manifestis illatae in conspectum prodibant. Ad oculum proprium perductus, nervus in eum, angulum orbitae interiorem versus, in omni animante, ingreditur. Hucusque forma cylindrica, substantia firma, albissima, in tæniolas latas intus divisa, nunc cito constringitur; et, deposita exteriore ejus tunica, cuius ope scleroticae adhaeret, ad choroidis ortum venit: hic loci, per laminam propriam cribrosam, triginta ostioliis pertusam †, columnae ejus medullares exsurgunt, ut interiore oculo efforment calyculam, unde retina expandatur.

II.

* HALLER, *Elem. Phys.* T. v. p. 347.

† MOELLERUS *de Retina et adj. Icon.* in Disp. An. Haller. T. vii. p. 2.

ii. Tenerrima retinae pulpa, a nervo ita enata, est cinerea et semipellucida; striis aut fibris conspicuis omnino caret; ad anteriorem oculi partem, supra vitreum humorem concentricè sustentata (14) fertur, ubi, prope processus ciliares, subito cessit, neque, quod cum pluribus credidit Illust. HALLERUS*, laminam teneram emittit ad lentem usque crystallinam. Quod ad structuram intimam attinet; ex multa fit plicata tela cellulosa, vasa numero haud exigua sustentante †, quibus nervosa ejus pulpa choroidi proxima supersternitur; vasculis interius ita ludentibus ‡, ut, hisce cera probe repletis, tenera pulpa, relicta reticulata vasculosa tela, unde *retinae* nomen, penitus defluat. Retina, hoc modo vasis ornata, fabrica haud differt a caeteris partibus, sensilitate eximia praeditis, naribus, interno ore,

cutis

* HALLER, *Fascicul. Anatom.* vii. p. 43.

† RUYSCHE. *Epist. de Tunic. Ocul.* p. 15. Tab. xvi.

Fig. 16.

‡ ALBINI, *Adnotat. Acad.* Lib. iii. Cap. 14.

cutis papillis, et penis glande, quae omnia itidem
vasis instruuntur, ut, ad propria munera fun-
genda, melius accommodentur.

12. Per cribrosam laminam (10.) una cum co-
lumnis medullaribus transeunt centri retinae *ar-
teria* et *venula*. Hujus ramusculi, sanguine fe-
re semper turgentes *, ad retinam dantur; illa
eidem surculos minutissimos impertit, dum in-
terea trunculus princeps per vitreum, quod nu-
trit, tendit, ut in lentis crystallinae capsulam de-
mum evanescat.

13. HUMORES (2.) qui eas tunicas implet,
suffulciunt, adque retinam visus sedem lu-
centes transmittunt radios, tres sunt, *vitreus*,
crystallinus, et *aquosus*; quorum priores, sed vix
de verbis disputandum, longe aliud nomen me-
rentur.

14. HUMOR VITREUS posticam et majorem
oculi partem occupat. Constat ex plurimis,
quas aqua tenuissima implet, quasque a se invi-

cem

* WALTHER, *Epist. jam citat.* p. 25.

cem separant septula porosiora, cellulis; eas omnes circumdat Hyaloidea tenuis, et simplex, et continua sibi tunica, quamque conspicuam acida reddunt. Aquam hanc exhalant arteriae retinae (12.) surculi, qui per septula prorepunt, et quos WALTHERI * industria egregie replevit.

Humor vitreus retinam sustentat, et lentem ab hac rite dimovet. Quinetiam, lente ob opacitatem semota, ejus vice quadantenus, ob vires haud mediocres lucis radios refringendi, fungi creditur.

15. In hujus foveola anteriore infidet LENS CRYSTALLINA, quam contegit capsula propria, interveniente humoris pauxillo. Capsula tunicae hyaloideae annexitur per membranam coronae ciliaris sulcatam: ita intercipitur spatium triangulare, quod flatu facile repleas, quodque ex inventore Canalis Petitianus dicitur. Membranae hae sibi invicem nexae, et processuum ciliarium cum corona agglutinatio, lentem suo in loco continent.

16.

* Epist. citat. tab. iii. fig. 2.

16. Lentem constituunt lamellae plurimae circa nucleum densiorem appositae; quasque verisimile est nutrire vasa recte in substantiam ejus penetrantia: haec quanquam commonstrare, quidem in ipso foetu, ubi sanguine omnia turgent, potuit nulla hucusque sedulitas anatomica *. In capsula ludunt multae arteriae. Cognitissimae corporis nostri leges, credere insuper ventant, partem organicam et perutilem, nutrimentum ex circumfuso humore (16.), ad modum stirpis, absorbere. Lens convexior est, mollior, et magis pellucida, in primis vitae annis; paulatim indurescit, applanatur, et fusca fit, donec in annosioribus electrum † colore fere aequet.

17. HUMOR AQUEUS reliquam oculi, corneam inter et lentem, partem occupat, quam in duas cameras, magnitudine impares, dividit praetensa, mobilis cortina iridis. Hunc humorum quem

* ALBINUS, *Academ. Annotat.* lib. vii. cap. 19.

† PETIT in *Mem. de l' Acad.* A. 1730.

quem continet pellicula * propria, exhalant iridis et processuum ciliarium vascula, quae eum amissum cito renovant. Corneam suffulcit, lentem ab injuriis tuetur, et motui iridis famulatur, radios lucis quodammodo sed parum refringit.

18. Nervi plurimi oculo tribuuntur, et gravem partis naturam satis indicant. Optici nervi sensui soli inserviunt: motui ministrant par tertium, quartum, quinti primus ramus, et sexti filamenta quaedam. Ramus ex supraorbitario † nervo quinti paris cum tertii surculis coiens, ganglion ophthalmicum in omni repertum gignit: inde nervi ciliares oriuntur, et, perforata sclerica, ad iridem, quam movent, feruntur.

19. Arteriam ophthalmicam mittit carotis interna; inde sanguinem musculi ipsius oculi, glandula lachrymalis, et partes vicinae, accipiunt. Circulos iridis (7.) arteriae ciliares longae et

breves

* ZINN in *Commentar. Gotting.* t. iii. p. 195.

† MECKEL, *Mem. de Berlin*, 1752. egreg. Icon.

breves efformant. Sanguis ad sinum cavernosum reducitur.

USUS PARTIUM.

20. Oculus, cuius fabricam exquisitam et nitidam enarravimus, VISUI, caeteris hominis sensibus longe antecellenti, inservit, mediante luce. Haec legibus propriis obtemperat, in optice expoundis. Iisque rite cognitis, quomodo omnes oculi humores, qui lucis radios varie refringunt, ad visum conspirent, nulli pro momento latebit.

21. Radii ex corpore nati vel reflexi, corneam globosam petunt: eam, ni sint aliquanto obliquiores, permeant; ab eaque et humore subjacente aqueo refracti et paulum convergentes, rectiores ad lentem crystallinum adeunt; ab maiore cuius et vitrei humoris vi refringente, magis adhuc convergunt, ut in sensilem retinam, imaginem rei externae parvam, distinctam pulcherrimam sed inversam, hoc modo depingant.

22. Hinc excitatus, per nervum opticum, ad cerebrum defertur sensus, unde rem, qua veniunt lucis radii, perceptam habemus; clarius autem, certos faltem intra limites, aut obscurius, prout in actionem validius languidiusve incitata fuerit retina. Sic percipiuntur res externae, erectae quidem; sed lumine vel umbra tantum notatae: formam, et figuram, et distantiam cum visus signis conjunctas habemus; sed, post milrena tactu experimenta, summa attentione et cura repetita, quo in mente nostra, arctissimus inter qualitates corporum, visu et tactu explorandas, nexus stabiliatur.

23. Retina, punto medio in axi optico sito, praे reliquis, lucis radios sentit, subtilique magis sensu ibi praedita videtur. Quinetiam nunquam ad fundum oculi perveniunt lucis radii obliquiores, quos obruit iris vel processuum ciliarium pigmentum. Lucem attamen tota sentit retina, nisi sub optici nervi ingressu, quod, centum cir-

citer abhinc annis, prodidit MARIOTTI* egregium experimentum. Arteriam retinae ibi intrantem, et laminam cribrosam, alii atque alii increparunt, causas quasi ejus insensibilitatis: quae revera oritur ex nervi, in retinam mollem nondum expansi, rudi nimis et callosa indole, a particulis tenuissimis lucis haud excitanda. Haec insensibilitas, quae ex axi optico, angulum internum versus sex ex quadraginta partibus † pollicis, pertinet, parum labis visui infert, ut monstrat fera ejus detectio. Patet nunc ratio insertionis nervi optici omnium animalium obliquae; nam si fuisset ad axem opticum vel angulum externum, omnem remotiora contemplandi potestatem abriperet, et foramine quasi pertusa propiora, magno non fine visus incommodo, collacata esse ante oculos ita confectos viderentur.

24. Cur ex dupli retina oritur sensatio simplex, et qui fit, ut duobus oculis rem uniu-

cam

* PRIESTLEY, *History of Light and Colours*, vol. i. p. 189.

† MONRO, *Praelect. Anat.*

cam capiamus? Hinc hypothesum agmen! Frustra litem dirimere tentarunt aliqui affirmantes, nos, pullorum in morem, unico tantum oculo cernere, alterius lumine neglecto. Dum antiquiores somnia sua promulgarunt, de ideis rerum circa Ephippium (10.) congestis *, ibique in portiones duas aequales divisit, ut sensorium commune per nervum utrumque peterent. Melius asseruerunt recentiores, centra retinae utriusque oculi, et aequae distantia a centris puncta †, fibimet ita invicem respondere, ut res in simile punctum impressa, sensum sere eundem efficiat: et ita, ex lege generali systematis, similes ad rem unicam, dissimiles ad res non easdem; sensations referri: exque imagine, ob axes oculorum, in punctum unum rei visibilis, coeuntes, in retinae centrum, vel puncta respondentia, impressa, percipere mentem nostram. Opinionem re-

citatam

* GALEN, in Porterfield, vol. ii. p. 281.

† DE LA HIRE, Haller. El. Phys. t. v. p. 484. REID,
Enquiry into the Human Mind, p. 285.

citam stabili e videntur caeterorum sensuum phaenomena: auditus unicus, aure dupli; olfactus, binis naribus; gustus et tactus idem ex innumeris linguae et cutis papillis, eodem fere redeunt.

25. Optime dissimiles contra impressiones, et inde visum duplicem se muniit natura; nam omnes, nisi strabismo ex prava consuetudine affecti, axes opticos in idem objectum * torquent, ex instinctu quodam, in juveni tredecim annorum †, qui visum tunc primum affectus est, conspicuo; nec hoc accidit ex usu aut ratiocinio,

quando

* Quando oculi ex proposito distorquentur, oritur sensus duplex, quem clare cecinit poetarum philosophus:

At si forte oculo manus uni subdita, subter

Pressit eum; quodam sensu sit, uti videantur

Omnia, quae tuimur, fieri tum bina tuendo;

Bina lucernarum florentia lumina flammis;

Binaque per totas aedeis geminare supellex;

Et duplices hominum facies, et corpora bina.

LUCRETIUS, *De Natura Rerum.* l. iv. v. 448.

† CHESELDEN, in *Smith's Optics*, vol. i. No. 135.

qnando in caecis oculi, inter se consentientes, si-
bi invicem paralleli moventur.

26. Nervorum opticorum unio (1c.) ante
suum e cranio exitum, nullomodo fundamen-
tum praebet consensui arcto, aut ipsorum paral-
lelismo (25.); sed intima nervorum substantiae
mixtura, in omni animanti, pisces si excipias,
conspicua, non omni usu careat. Fibrae ex
utroque nervo, utrumque sic oculum petunt; et,
quanquam perfecta haud accidat decussatio, ante
congressum si nervorum alter opprimatur, ocu-
lus ad quem pertinet, minore, quam aliter, affi-
ciatur injuria *.

27. Iridis (7.) cum visus propria sede sym-
pathia mira, longo ante tempore observata, qui-
busdam choroidem pro hac ducentibus arrisit,
ut iridem cum choroide continuam argumenti
ergo praedicare vellent. Utraque opinio obli-
vioni fere cessit: veruntamen partium, quae re-
tinae famulantur, nulla est magis necessaria, aut

vifui

* CL. MONRO, *Praelect. Anatom.*

visui melius auxiliatur, quam modo dicta membrana. Debita si lucis portio intimam oculi tunicam laceſſat, modice dilatatur pupilla; citissime coarctanda vel diducenda, si, quam ad viſum distinctum conferat, luminis majus minusve adeat. Sensilitati retinae hae pupillae mutationes respondent; quando immobilis et incontractilis perſtat iris sub recta lucis vividissimae applicatione, pariter ac a ſtimulis mechanicis, quod manifestum reddiderunt experimenta, utrum ſit necne inveniendi cauſa, instituta *.

28. Iris quorundam animalium voluntati obtemperat, autem vix ita in homine. Attamen propiora dum adſpicit, manifeſte conſtringitur pupilla, ne lucis radii, e vicinis venientes, viſum perturbent: et, e contra; foramen ejus fit magis patulum, quando diſtantiora contemplatur, ut ideo perceptio clarior extet. Claro et diſtincto viſui, lucis minore habita ratione, nam in diſtinctiſſima

* FONTANA, *Dei Moti dell'Iride*, p. 23. et in HALLER,
EI. Phys. t. v. p. 376.

fissima accidunt, hi pupillae motus ita famulan-
tur, dum nisus cujusdam et mutationis sensum
qui tentat experitatur. Rem egregie illustrat
experimentum, quod cum fructu in tribus qua-
tuorve aegris instituit Cl. Monro *. Lucernam
accensam sub periculo usitatissimo, oculos cali-
gantes versus et pupillam in puerulis hydro-
cephalicis ut solet dilatatam, admovebat, eamque
exinde diduci, vice constrictio*n*is expectatae
clare demonstravit.

29. Eidemne causae, conamini nempe cuidam
fibrarum longitudinalium iridis, referre liceat
pupillam dilatatam, quae in comatosis, apoplecti-
cis, moribundis, est insignis? Nonne pupilla
angustata, quae in animali dormiente, fele verbi
causa, clare observatur; et lenta ista saepius no-
tata ejusdem coarctatio, quae in cadavere recens
mortuo supervenit, ex contraria causa originem
ducit; nimirum quod fibrae longitudinales, amis-
ta omni actione sub somno vel morte, iridem
recuperare

* *Observ. on the Nervous System*, p. 96. et Praelect.

recuperare eum, quem ex natura habet, statum maxime consentaneum permittunt? Pupilla in foetu septimestri contracta statumne partis eundem satis indicet? Mira insuper cernenda est proclivitas in angustiorem resiliendi, causis quae coarctationi ejus obstabant quodammodo amotis, quod exhibet iridis laxe in aqua fluitantis pupilla semper constrictior, quam si corneae adhaeret. Fibrae circulares, quas sibi finxerunt egregii aliter viri *, supervacaneae omnino esse videntur. Nam fibrae longitudinales, ex causis idoneis in actionem vocatae, pupillam rite ducunt: et actione ista remissa vel prorsus cesante, in arctum denuo relabitur pupilla statum. Opinio igitur ista verissimillima videtur, quae ponit constrictionem esse naturalem pupillae statum ex remissis viribus ortum, dilatationem autem fieri semper ex violento quodam nisu.

30. Iridi supremum conceditur et honorificum munus, oculum prout constringatur vel dilatetur,

* WHYTT, *Essay on the Vital and Invol. Motions*, p. 118.

latetur ad res varie distantes contemplandas, aptare. Ex jam observatis (28.) ; et insuper ex instituta comparatione cum Camera Obscura, cuius foraminis dilatatoris vel adstrictioris ope, res equidem diffitissimae in immotam chartulam clarissime depictae conspici possunt, quam maxime probabilis haec opinio redditur. Nullus dubito quin plena fides ei conciliaret experimentum, si offerret occasio, cum pupilla ex morbo immobili rite institutum. Caeterae omnes ad rem explicandam prolatae opiniones, subtile quanquam sint, naturae et anatomicae fabricae partium plane adversentur : quod brevissima ipsarum recitatio clare monstrabit. Ad distantiora distincte cernenda, aliqui autumabant oculum elongatum esse ex rectorum* muscularum actione ; alii corneam convexam magis fieri ex iridis quodam + sphinctere : aliquibus persuasum fuit lentis crystallinae sedem esse muta-

D tam

* BOERHAAVE, *Instit. Med.* No. 539.

[†] JURIN, *Essay on Distinct Vision*, No. 129. in Smith's *Optics*, Vol. ii.

tam ex processuum ciliarium * contractione, dum figuram ejusdem complanatam † aut prominentem factam esse praedicabant alii, ex quibusdam ignotis viribus insitis. Hasce opiniones refellunt plurima : sclerotidis avium et piscium natura cartilaginea primam redarguit ; secundam, sphincter nullus iridi concessus, processus ciliares musculosis nullis fibris instruuntur, nec ad lentis mutationes internas, ullae tales conceduntur vires insitae.

31. Pigmentum nigrum (9.) iridis et processuum, radios lucis obliquiores absorbet, quoque insuper transmittit tenera semipellucida (11.) retina ; ne ulla fiat ipsorum reflectio, quae visum adcuratissimum quo egemus, prorsus turbaret. Pigmentum modo dictum secernunt vascula tunicae choroidis, quae membrana in omni fere

* PORTERFIELD, *on the Eye*, Vol. I. p. 446.

† PEMBERTON, *in Dissert. Inaug. Disp. An. Hall. t. vii.*

fere animale reperta, pluribus forsan, vix ex-cogitatis modis, caeteras oculi partes adjuvat *.

OCULORUM MORBI.

32. Hisce ita recitatis de Oculorum partibus, et harum egregiis usibus; in eorundem VITIA proximum est ut inquiramus. Numerosa tamen nimis sunt quam ut in tali tentamine inscribantur: caeteris omnibus omissis, pauca tan-

tum

* Ubi coloribus variis splendet Choroidis flocculenta interior lamella, quae tapetum dicitur, radii lucis in ipsam circa axim opticum impulsi, citissime reflectuntur, retinamque, per quam transmissi sunt, iterum pulsant. Lucis debilioris fit impressio gravior, indistincta equidem, qualis sed summa affert commoda feris noctu praedantibus, necnon variis graminivoris animantibus, quae pastum vel itinera, eodem tempore, carpunt. Tali quoque auxilio gaudent volucres quidam rapaces; et fere omne pisium genus, quod medium magis opacum habitat.

tum verba, de organicis quibusdam, unde iis
jam dictis haud parum lucis adfulget, prius
subjiciam, quam de Amaurosi, argumenti suscepti
parte suprema dicere festino.

33. **MYOPIA** adest, si quando ex connata for-
ma, vel ex alia causa, cornea et lens crystal-
lina convexae sint nimis, radiosque lucis in
focum retina anteriorem compellant. **PRES-**
BYOPIA est vitium huic omnino contrarium, ex-
que oppositis causis, complanata cornea nempe
et lente parum convexa originem dicit. Ju-
niorum Myopia, senescentium Presbyopia vi-
tium, haec propinquarum, sicut illa dissitarum
rerum contemplationem impedit. Utrumque
cito et jucunde sublevat conspecillum proprium.

34. Retinae leviora sunt aliqua vitia **NYCTA-**
LOPIA et **HEMERALOPIA**. Nyctalopia aedesse
dicitur si quis * luce obscuriore vel noctu aut

* Casus morbi recitatos vide in PORTERFIELD, I. cit.

sub luna, melius videat, quam pleno die, ex quo
obstupescens et dolore percussus, semet, noctuae
adinstar, celeriter recipit. Hujus vitii aliquid,
sed gradu inferiore, quisque, ex loco obscuro in
clarum temere prodiens, in seipso expertus est.
Dilatatori pupillae et retinae nimis sensili, hoc visus
vitium fere adscriptum est, quod ex tenuiore pig-
mento nigro, vel laetiore ejus colore, potius ori-
tur. Sic quorum crines et cilia albescant, et
LEUCAETHIOPUM rara quaedam exempla, et Eu-
ropaei isti, ALBINOS dicti, quibus, cuniculorum
alborum instar, pupilla est ruberrima, et hujus
pigmenti omnino nullum, hoc malo, prae caete-
ris hominibus, insigniuntur. Nam, deficiente
pigmento, radii lucis in eorum oculis irruentes
nulli absorbentur, sed huc illuc intus reflexi
lucem vividissimam mentiuntur, cuius adinstar
retinam in nimios motus concutiunt. Quod ne
accidat, superciliis et palpebris conniventibus,
fronti apposita manu, et vitata diurna luce, prae-
cavere miserandi hi homines conantur.—HE-

MERALOPIA pupillae arctiori et retinae insensibili
jure tribuitur. Homines sub sole fulgido, et u-
niversas nationes intratropicas praefertim, occu-
pare dicitur. Leve caeterum et fugax mali
genus iis familiare, qui solem vel ignem viva-
ciorem aut corruscantia aëra longius inspexerunt.

A M A U R O S I S.

35. Cognitus fuit morbus, de quo dicere pro-
peramus, sub barbaris nominibus **CATARAC-**
TAE NIGRAE, et **GUTTAE SERENAE**, antiquio-
res inter medicinae cultores. AMAUROSIS (ex
'ἀμυγώω, obscuro) voce propria magis et defini-
ta, a recentioribus dicitur: eam cum variis
speciebus sic definivit Illust. Cullenus.

‘ Visus imminutus vel prorsus abolitus, sine
‘ vitio oculi evidente, plerumque cum pupilla
‘ dilatata et immobili.

Species.

Species.

- ‘ I. Amaurosis COMPRESSIONIS post causas et cum signis congestionis in cerebro.
- ‘ II. Amaurosis ATONICA post causas et cum signis debilitatis.
- ‘ III. Amaurosis SPASMODICA post causas et cum signis spasmi.
- ‘ IV. Amaurosis VENENATA a veneno ingerito vel applicato.’ Nosolog. p. 305.

36. Hae species, aliae prae aliis, in praxi frequentiores longe sunt; hancque ob causam, prima et secunda sequentes paginas occupabunt. Tertiae, si diversa sit natura, curatio est prorsus cum secunda eadem: Quarta est signum potius venenorum intra ventriculum latentium, quam morbus primarius: et si quando post venena assumpta, et iterum per vomitum reddit, persistet Amaurosis, proprio haud indiget talis medicamine, sed tollitur iisdem cum secunda et tertia remediis.

37. Inopinantes subito nonnunquam invadit Amaurosis : sed, in plerisque aegris, suam priusquam ad acmen pervenit, menses vel anni elabuntur. Si unicum tantum oculum corripiat, serius oxyus in ruinam trahitur alter.

38. SIGNA morbi aliquem sensim adorientis sunt fere sequentia. Minutiora, licet nimis lucida haud fint, si correptus attentius exploretur, puncta nigra vel caerulea, muscae volitantes dicta, ante oculos volitare simulantur : numero indies crescunt, visusque acies sensim hebescit, quasi sub praetensa tenui nubecula. Lacrymantur oculi, et continuo motu volvuntur, inscio homine ipso, qui contremiscere omnia interdum conqueritur. Paroxysmi sub initio cito evanescent, nec nisi post intervallum insigne revertuntur. Magis magisque recidivi tandem fiunt, postque assumptos cibos, vel exercitationem gravorem, aegrum vexare incipiunt, perque fumum quasi atrum aut aërem vaporibus confertum pallidos rerum colores videre videtur. Caput jam

circa frontem aut in altero latere dolet; vel in orbita aliquos cruciatus persensit homo.

39. Scintillae micantes, in intimo oculo salientes, levi saepe dolore, variisque formis et figuris insignitae, ab omni cum amaurosi capto, memorantur: nec ex bene multis omnium aetatum viris, quos interrogare mihi occasio concessa est, nullus sine hoc signo fuit. Sub noctu primum apparent, et lecto recumbenti *, sed interdiu dein, si gravius agitetur, vel humum versus semet inclinet, phantasmata ista ante oculos fistuntur.—Longius progrereditur malum, oculosque caligantes reddit. Ex conspectu miseri hominis tolluntur laeti colores, dulcis amicorum conspectus: et naturae, praeterea, universae splen-

E

didum

* ‘Dum adhuc visus aliquantum supererat, ut pri-
* mum in lecto decubuisse, meque in alterum latus in-
* clinasse, consueisse copiosum lumen clausis oculis e-
* micare, et imminuto visu, colores perinde obscuriores
‘ cum impetu et fragore quodam continuo exilire.’

MILTON, *Epist. ad. Philar. Works*, v. ii.

didum vultum, ab ejus avido intuitu celat velum impenetrandum atrae caliginis *.

40. Hisce quoad visum transactis, nulla mutatio in oculo observatur, nisi post cautum scrutinium. IRIS tunc, cum laboranti retina, consentire monstratur, et hacce insensili deveniente, illa, mobilitate sua, aliqua ex parte, spoliatur. Sed male persuasi fuerunt aliqui egregii †, visum amissum rationem stabilitam habere cum iridis mobilitate, hancque illius signum esse indubitandum. Alia docuit juvenis cujusdam malum; ille diem a noctu tantum dignoscere valuit, sub amaurosi sex mensium; sed in illo mobilis fuit iris, qualis raro etiam in sanissimo observatur, oculusque insipienti incolumem omnino mentitus est. Fere immobilis, e contra, in quibusdam observatur iris, sub sat diverso lumine, retina dum ipsa ad visum bene sufficit.

41. ‘ Pupilla

* Canoros poetae planctus lege. MILTON, PAR. LOST. b. iii. v. 40.

† ST YVES, *Maladies des Yeux*, p. 348.—SAUVAGES, *Nosol. Method.* t. i. p. 746.

41. 'PUPILLA plerumque dilatatur ;' sed in perplurimis casibus etiam constringitur, cum forma, vice rotundae propriae, ovata, trianguli, vel alia. Statuum tam diversorum latent adhuc causae ; nec stabilierunt pathologi diversas ne morbi species indicet diducta et constricta pupilla.

42. CEPHALAEA dira pertinax, capitis latus a morbo futuro occupandum, interdum occupat : superveniente amaurosi, mitior haec devenit, aut prorsus fugatur ; vel, in sequentis fati triste praenuncium, ad alterum latus migrat. Hujus signi causae suspicantur in quibusdam tumores, quos cultellum post mortem detexit : sed veri similius longe eam saepius oriri ab innocuis magis rebus : habitu apoplectico si sit aeger, perfusio vultus, somnolentia, et congestionis in capite indicia, fontem mali designant : sed, si exhaustus fit debilisque homo, jure habetur, cephalaeam oriri ex ventriculo laborante ; quippe quod in talibus

aegrotis

aegrotis accidat, magno suorum incommodo, ipsoque morbo exinde magis saeviente.

43. Eorum, qui cum Amaurosi, lethali nunquam morbo, vexati fuere, quosque sustulit aliud fatum, INCISA CADAVERA manifestam in cerebro aut nervis opticis injuriam nullam plerumque monstrarunt. In paucis veruntamen laesiones insignes fuerunt detectae, medicinae extra potestatem saepius positae.—Sanguis vel ejus serum ventriculos cerebri implerunt, nervosque opticos, sub ortu aut ipsorum decursu prementia, eos visui impares fecerunt: nervos insuper applanatos, propriaeque formae expertes ita devinisse unico casu * traditur.—Nervorum alter, qui oculo per diuturnum tempus caeco respondebat, magis quam alter, cinereus emarcidusque in ipsum cerebrum plane indagatus fuit †; hoc veruntamen

* KALTSCHMIED, *Program. de Nerv. Opt. App. in Disp. Med. Pract. Haller. t. i. p. 375.*

† VESALII, *de Corp. Hum. Fabr. lib. iv. cap. xiv.*

MORGAGNI, *de Sedib. et Caus. lib. i. Epist. xiii. No. 8.*

runtamen vitium, amauroseos sequela quam ejus causa merito forsan habeatur.—In nervos incumbunt, moleque inerti comprimunt tumores * diversissimae naturae et duritiei: aquosi, carnei, lapidei denique explorati fuere, in ipsius cerebri substantia prope basin delitescentes, nervosque opticos ante vel post eorum conjunctionem prementes.—Offa cranii, tutaminis causa ibi posita, detrimentum inferunt, si in tumores vel exostoses elevati, aut carie ex labe venerea erosif, nervos opticos malum in morem pessundent, hominemque immedicabili caecitate offendant.

44. DIGNOSCITUR morbus ex enarratis signis et causis quae sunt praegressae: caecitatis causa a lente opaca satis omni patet: sed cavendum ne, inspectis seniorum cum amaurosi captis oculis, lentem natura jam coloratam increpemus, quasi in cataractam esset abitura.

45. Quae

* BONETUS, *Sepulchret. Anatom.* lib. i. § viii. MORAGNI, in *Epist. citat.* No. 11. SAUVAGES, I. c. p. 746.

† BOERHAAVE, *de Morbis Oculorum*, p. 106.

45. Quae homines huic malo maxime faciunt
OPPORTUNOS, latent adhuc et diu forsan latebunt:
philosopho pertinaci, et levi mulierculae, aequa
forte contingere videtur: nec parcit magis pue-
ro imberbi quam robusto homini.

46. CAUSAE quae Amaurosin EXCITANT diver-
saesunt sese inter, quod ad naturam et effectus quo-
edunt. Inque duas phalanges, ut primam morbi
speciem vel secundam gignunt, recte discerni
possunt.

47. a. Sanguinis intra corpus quantitas nimia
accumulatur, solitae si evacuationes sistantur.
Fluxus per uterus, aut venas haemorrhoidales,
cohibitus; ulcera, sponte vel arte facta, exsiccata;
defoedationes cuticulares, herpes, psora, subito
repressae; amaurosin congestionis inducunt.
Fugaces ejusdem morbi insultus subeunt ii, qui
potu meraciore nimium indulgent; et perpetua
caligine tales, post elapsum temporis spatium, sae-
pe obruuntur. Visus subita abolitio homines

percutit

percutit iracundia saeva furentes, aut gaudio, ex improvisa fortuna, ineffraenato gestientes.

48. b. Lux speciem morbi secundam faepius generat: visum multum hebescere facit, modica si sit diuque adhibita; vel splendida, et per brevius spatium. Telescopiae incomptus usus, aut microscopiae coruscans foramen, in non assuetis caecitatem brevi manentem excitant, cum specbris ocularibus et dira cephalalgia insequentibus: inque iis qui toti dediti sunt ad experimenta cum talibus instrumentis, praematura saepe repeat caligo, eosque studia, quae ad vitae humanae commoda prosecuti sunt, abjicere cogit.—Simili fere modo per nives incessus continui, venandi aut belli causa, caliginem multis conciliant: exque arida albida Africæ desertæ arena, radii solares reflexi Arabum ibi vagantium lumina saepe extingunt.

49. Lucis modicae actio, retinae affiduo applicata, idem quod majoris, tandem efficit. Visui imprimis laedit lectoratio aut scriptitatio multa; hinc

tristia eruditorum virorum fata, quos obruit amaurosis. Nocivi in oculos lucis effectus multum in iis adjuvantur, ex insalubri vitae genere quod transfigunt, in museis perpetuo reconditi, noctibus vigilibus exhausti, animorumque insuper vehementi excitatione, dum veritatis specie venusta invitati, illam per vias devias et asperas cupide insequuntur, irritoque saepe conamine. Labitur interim universae compagis, et oculorum salus; laborat ventriculus; in consensum ruit totum corpus, multisque miseriis gravantur homines sorte meliore digni.—Causis iisdem, vitae nempe sedentariae lucisque inevitandis noxis, objiciuntur opifices multi, textores, calceolarii, fartores, et totum id genus hominum, qui medicinae auxilium hunc contra morbum orare saepe coguntur.

50. Lux igitur, retinae stimulus proprius, eam aliquando nimis commovet, et excitare illam videtur, quadam ad ejus momentum data ratione: collabitur haec gradu eodem quo jam

fuit

fuit excitata; exhauriuntur ejus vires; debilis, insensibilis devenit; quo persistante malo, motu abnormi agitatur retina, mentique saepe representat res externas, quasi praesentes, et vividis coloribus splendidas. Haec phantasmata *spectra ocularia* dicunt. Similia signa lentius congerit lux lenis. Ex hisce saepe repetitis actionibus, mobilitate et sensibilitate sensim visus sedes orbatur, postque motus fere spasticos immota jacet et torpida, nec consueto lucis stimulo diutius paret.

51. Sunt quaedam quae indirekte visum offendunt, debilitatem magnam nempe toti corpori inferendo. Mentis pathemata deprimentia, moeror, melancholia, metus, oculos saepe injuria afficiunt. Veneris immodicus cultus, omniumque secretionum profusiones, morbum gignunt; aequa ac convulsiones, quae caecitatem in mobili femella relinquunt, haud equidem a constricto rectorum musculorum annulo, qui profecto nullus exstat, sed ex collapsu insigni

quem edunt, quique post omnem fere convulsionem clare monstratur.

52. Injuriarum ab externo unicam recensere postulat rei ipsius sat mira natura. Nervi supraorbitalis, ubi fronti distribuitur, vulnera levia brevi sanata, oculo ipso ab omni malo immuni, amaurosin in quibusdam induxerunt, testante MORGAGNI * et VALSALVA. Talis ne arcti consensus cum visusfede ratio redditur, a ramusculo hujus nervi ganglion ophthalmicum efformante?

53. Morbi aliqui, postremo, caecitate signo comitantur, quod quandoque relinquunt. Cum phrenitide ex solis ictu, febribusque aliquibus, consociatur. Hysteriae et epilepsiae insultibus adeat, quibus discussis, raro perstat. Apoplexiā sanguineā et hydrocephalicā adsequitur. In hemiplegia ad oculum a latere correpto alterum fere semper insidet. Vermium in extis hospitantium, est signum, prae caeteris, adultis molestum.

54. SIG.

* MORGAGNI, *Epl. Anatomi.* xviii No. 4.

54. SIGNORUM RATIONES aliquomodo patent, ex jam dictis de oculo ejusque partium usibus; sed praecipuae altiorem indagationem desiderant.

55. *Muscae volitantes*, hujus morbi antecedentes, saepe in sanissimo occurunt, et nihil portendunt periculi. Eas, antiquiores medici opinarunt, particulas sulphureas in humore aqueo huc illuc fluitantes, inque legibus dioptrices rudes isti ignorarunt, tales si revera adfuissent, visum solum obscurasse, nec in conspectum ipsas venturas esse. Hoc nam verum esse probat acicula prope corneam sustentata; quae neutiquam est clare visa, quia lucis radii ab illa manantes in focum, ipsa retina posteriorem, incident.—*Muscae* istae sunt revera ipsius retinae puncta, a luce immota, ex locali quasi paralyse: et situm eundem axim quoad opticum tenent semper, motum apparentem obtinentes, ex conamine perpetuo quo nitimus axes oculorum in eos, clausis

rius conspicendi causa, convertere. In raro casu, dilatata corporis vitrei vascula easdem fere species excitarunt *.

56. *Scintillae* in oculis rudius confricatis vel a digito compressis oboriuntur, vis nempe mecha-nica retinam laceffens, luminis et splendoris ideas excitat. Vascula minuta tenuis membra-nae in eam micantia, similia fere in amaurosi ef-ficere, verisimile videtur. Sed a diversa causa scintillas memoratas in plerisque manare, multa sunt quae credere suadent. Conjectura saltem probabili referenda sint ludibria optica ista, ad actionem ipsius retinae spasticam forsan, exque causis levibus, ita ut attentionem nostram fu-giant, ortam ; quae, ei ab luce clara orienti, fere similis, easdem lucis ideas in aegro excitat. Mo-tus tales haud sunt absconi retinae tenerae et pul-posae indoli, quantum primo intuitu videantur. Nam, experimento rite instituto, monstratur reti-nam susceptas rerum imagines posse revocare post elapsum spatium, et de novo menti eas de-pingere,

* AERINUS in Nov. Comment. Petrop. t. x. p. 289.

pingere, rebus ipsis diu semotis. Vicissim redeunt et evanescunt istae picturae, nullamque aliam ipsorum redditus rationem dare quimus, quam eum a motu ipsius retinae* provenisse.

Atque

* Motus vel fibrarum medullarium nervorum, vel aliquius, si talis concedatur, in nervis humoris, nullus hucusque detexit: resque est subtilis nimis inquirere, num a motu ex impulsis rebus externis in nervorum extremas sentientes, sensus provenire habeatur. Quicquid in hoc sit pro verisimili videtur, nervos quadam dotatos esse facultate, unde motus longe soplitos in seipsis renovent, replane absente quae primo tales motus impressit; exque motu ipso, dicere fas sit, ideae rei antea cognitae, cum sat eximio effectu, excitentur. Spectrorum ocularium phænomena saepe citata opinionem modo dictam suffulciunt; nec est cur ad ea enodanda fibrae musculares in retina delitescentes, spreta anatomiae voce, cum eximio DARWIN (Phil. Trans. LXXVI. p. 316.) fingerentur. Similia fere sunt epilepsiae et hydrophobiae signa aliqua: aura epileptica, irritamentis enixe vitatis, in aliqua nervi parte post clapsum spatium persentitur, cumque simulata et vana sensatione repentis vermis, aranæ, aut circumcingentis vapo-

ris,

Atque a re omnino eadem deducimus ortum scintillarum et ignium, quas videre videntur amaurotici: confitentes nihilo minus pressuram vasorum retinae aut nervi optici ad eas gignendas valere, sed raro in eo versari.

57. *Iridis immobilitas* ab affecta et insensibili retina pendet: variaque est in aliis atque aliis hominibus, nec caecitati eam respondere supra fuit monstratum. Nimiam attamen fidem arrogat JANIN* qui, cum perfectissima et absoluta caecitate, eam ad varios lucis gradus, ut in optime aliquo vidente, constrictam fuisse et dilatatam, praedicatur: hujusmodi historiolae aegrotantibus motus nervi aegrum vexant. Eodem modo, post canis rabidi inflictum morsum, sponuntur cum curato vulnera mala, reique transactae nulla forsitan restant vestigia: repentina nisu iterum nervi partis laesae in motus abnormes feruntur, et dolores revertuntur, nulla apparente injuria, cito in consensum cum parte laborante caeteri veniunt nervi; orcoque victrix devenit miser aegrotans ex renovatis istis motibus nerveis.

* JANIN, *Essais sur l'Oeil*, p. 425. 426. 427.

tes mendaciae arguunt. Status diversi pupillae
in hoc morbo vix intelliguntur. Constrictionis
ejus statum a sensilitate quadam provenire, ali-
qua observata probare videntur. In uno ab ex-
imio RICHTERO memorato, cum pupilla adstricta
oculus ita fuit sensibilis, ut ambos obiectos
prae dolore habuit aeger: inque alio, quem
hic loci decumbentem vidi, visu parum super-
flite, dolore acerbissimo et lacrymatione, ob-
strincti fuerunt oculi, quandocunque eos radii
folares attingebant.

58. *Pigmentum nigrum parcus secernitur in paucis sub provectione morbo, quanquam rem nullius fere momenti in historia omisi; unum est vel alterum signum dehinc proveniens, quod attentionem meret. Iris ex hujus defectu praefertim afficitur, cinerea fit, et quasi elota, et inter utramque in eodem homine, cuius unicus tantum oculus laborat, discrimin insigne interdum ita appareat, una albescente et pallida, altera caerulea aut puro nigrore notata: hujus discriminis*

minis egregium exemplum protulerunt juvenis oculi, cuius casus in historia dicitur (40.). Nonnunquam in choroidis concava parte, pupillae quae obvertitur, parcus adeat pigmentum; tunc lucis radii ibi coeuntes, non, ut in fano oculo, absorbentur, sed ex fundo oculi iterum per pupillam reflexi, medico attentius exploranti, retinam 'albam ' punctulaque in illa rubra hinc illinc dispersa,' pulcherrime adumbrant. Inde derivatur *pallor iste profundus*, qui vicem nigroris puri pupillae fanae, in longius caecis saepe implet. Et simili modo, si, sub crepusculo, oculos inspicias animantium quibus tenui circa axim opticum pigmentum, pupillas pallidas, candidas, in multis observare licet. Praestantiss. Professor Gottingenensis RICHTERUS*, a dissoluto humore vitreo, dictum pallorem amauroticorum titubanter declaravit: sed solutione vitrei corporis, sat equidem improbabi eventu, concessa, ad signum gignendum profecto illa haud sufficit; nec per

talem

* RICHTER. *Fascicul. Chirurgic.* ii. p. 65.

talem humorem plures radii lucis e fundo oculi reverterentur, immutatis retina et pigmento nigro.

59. PROGNOSIS infelix morbo laborantibus conceditur: nam, in pluribus, universae medicinae vires frustra adhibentur. Morbus diuturnior, cum signis, (si ulla stabantur,) cerebri tumorum aut ossium erosionis, spem omnem medelae fere extinguit. Si laedantur munera partis, cum iride prorsus immobili, et retina sopita ut a scintillis nullis agitetur; si pallescat pigmentum, in fundo praesertim oculi, rarissime aut nunquam restituitur visus. Sub melioribus avibus tamen aliquando progreditur amaurosis, convulsiones praefertim aut febres excipiens. In junioribus, vitae otiosae, veneri, aut gulae deditis, morbus recentissimus, imperfectus, subito adoriens, ventriculi malis stipatus, graviore et diuturniore cephalaea carens, feliores fortunas vaticinatur, inque vegetiorem aut sanissimum visum, natura et arte medica simul moliente, non nunquam reducitur. In animo tamen est sem-

per retinendum, in pluribus, qui occurunt casibus sub praxi, insanabilem omnino esse amaurosin.

MEDENDI METHODUS.

60. Amauroseos species duae diversam medendi rationem exigunt, si ipsarum formae sint exquisitissimae; sed in multis mutuo miscentur; nec perraro accidit, morbum, in eodem aegroto sub specie prima incipientem, in secundam brevi desisse. Cuique apprime convenientia quam brevissime percurram.

61. AMAUROSIS COMPRESSIONIS, a vera plethora oriens, aërem frigidulum, parcā diaetā, et leviorem detractionē sanguinis postulat. Emesis denique, et per salia neutra catharsis, morbum iracundiae graviori supervenientem levare dicuntur *. Si praegrederetur mensū aut haemorrhoidū suppressio, fluxus isti sint quam

primum

* RICHTER, loc. cit. p. 73.

primum restituendi remediis convenientibus : et, si phlegmasia recondita partem vexet, oculorum contextio, hirundines et epispastica temporibus, et aqua frigidior conspersa, haud mediocre levamen promittunt. Efflorescentiae cuticulares, subito evanescentes, sunt revocandae tepido balneo, pediluvii, et diaphoreticis *, cum generosiore nonnunquam diaeta ; insitio ipsius psorae, si minus alia proceſſerint, fructum haud levem in alio morbi genere cum sopore et miffitante delirio habuit †, in praesenti igitur malo est suadenda. Ibidem fiant vesicatoria temporibus, vel nuchae adhibita ; fonticuli vel setacea commodo aliquando praescribuntur : concedatur interim, sub ingravescente malo, mercurius cum antimonio nuptus, morbosae cutis statui, sub herpete aliisque, egregie quae respondent medicamenta : eadem auxilium haud contemendum pollicentur, ad stabulantia intra cranium (43.) fluida, quae forsitan nervos tandem opprimant, amovenda.

62. Aliam

* ST. YVES, loc. cit. p. 347.

† TOGGENBURGER in Sandifort. Thesaur. t. i. p. 115.

62. Aliam medelae normam poscit AMAUROSIS ATONICA, cum ventriculi et totius systematis aerumnis comitata.—In hac concedantur quae motus spasticos compescunt, vires pristinas restituunt, et distributionem aequalem, modicam, energiae nervorum, qualis cunque sit, conciliant, menti sanae et fano corpori aequa necessariam.—ROBORANTIA, qualia habeo diaetam lautam, exercitium mediocre, et omnia concoctioni ciborum famulantia, principiis morbi nonnunquam obstant; sed ea cum Cortice Peruviano, et, dubiae fidei Valeriana Officinali, juncta, caligini oculorum diuturniori prodesse nunquam observavi; sopiaunt tamen ventriculi cruciatus; igitur in totum haud sint respuenda, dum praestantiora sedulo adhibeantur.

63. AMARA dyspepticis solatium fugax et infidum commodant: sed eorum unum laudibus cumulavit Cl. COLLINS *, qui, post multa experimenta caute instituta, febrium, dysenteriae,

et

* In Libello. *De Arnica Montana*, Vindob.

et infaustorum morborum casus plurimos ab egregio remedio curatos publici juris fecit. De ARNICA MONTANA LINN. Doronico Germanico PHARMACOP. talia optima praedicavit in Amaurosi, qualia medicorum attentio-
nem jure vindicabant *. Ejus administratio-
nem, sub inclyto D. RUTHERFORD, Nosocomii
Edinensis Medicorum uno, attentius inspexi ; sed
levamen amaurofeos rarius, curationem nun-
quam, plures inter aegrotantes, fecit decoctum
ad Lib. I. indies praescriptum. Quibusdam vo-
mitum aut fugacem nauseam provocavit, primo
ingurgitationis die ; saepenumero nullum om-
nino effectum percipiendum edidit, nec sudorem
aut urinam aut alvum excitavit. Quin igitur
jure dubitetur, num caeteris *radiatorum* amaris,
dotes diversas aut majores floscula illa possideant.
— Absoluta quae recitavit vir egregius COLLINS,
in aegrotis post febres convalescentibus, pae-
cipue observata fuerunt, et suspicio merito ad-

fit

* In loc. citat. passim.

fit, medicinae conaminibus ea fuisse relata, quae, naturae viribus redeuntibus, et sanitati systematis renovatae, verisimilitudine omni potius adscribenda essent.

64. Balneum frigidum ob hunc morbum raro in hisce terris praescribitur toti corpori, vel capiti ipsis; oculo et partibus vicinis, spleniis madidis saepe mutatis, applicata aqua quibusdam profuisse dicitur *.

65. STIMULANTIA spasmos facillime ejiciunt, et foetida, ammoniacum, affa foetida, et myrrha, ob intestinorum mala, concedantur. Ol. animale Dippelii et ammonia praeparata sub majore dosi ab aliquibus laudantur, ab aliis pro inefficacibus rejiciuntur.

66. Pulsatilla nigricans, ANEMONE PRATENSIS Linn. in manibus Celeb. STORK †, morbum sub pessima forma et longioris diei, in sex aegrotantibus debellavit. Remedium certe pra-

potens

* BOERHAAVE, loc. citat. p. 89. RICHTER. p. 77.

† Libellus de Pulsatilla nigricante. Vindob. 1771.

potens in pertinaci morbo adhibere suadet Il-
lust. CULLENI gravissima adhortatio *.

67. HYDRARGYRUS, caeteris frustra tentatis,
in usum tandem venit, empirica forsan ratione,
in desperato morbo, adhibitus ; per sat temporis
cum levi oris affectione continuatus, fructu desti-
tutus omni haud videtur ; nam in pluribus, per
sex vel octo septimanas, continuo adhibitus una
cum electricitate, visum vacillantem integre fere
restituit. Pro stimulante medicamento habent
plurimi, et majore hujusmodi donatur vi mercu-
rii corrosivi sublimati solutio, quam ulla diversa
forma. Miras, quas ad commovendum systema
nervosum, qualitates possidet, pervigilium et
atrox delirium cum summa mobilitate quam
excitat, in lue venerea detentis, satis superque
promulgant.

68. IRRITATIO TOPICA Oculo et convenientibus
partibus, nervo praesertim supraorbitali, et inter-
nis naribus, una cum his generalibus remediis ido-
nee admoveatur ; quia sopitos nervos opticos ex

sympathia

* *Materia Medica*, vol. ii. p. 216.

sympathia agitat, adque motus proprios erigit.— Confricatio fortior manubrio aureo * vel ferreo superciliis, palpebris, et circa oculum, in aliquibus morbum sustulit : huc ideo referto aquas ophthalmicas varias, et vapores calidos spiritus vini oculo aperto adhibitos, cum amauroseos ut dicitur sublevamine †.

69. ELECTRICITAS caeteras ejusmodi impositiones nunc praecludit, quia concinnitate egregia et facilitate summa admota sit ; cautelam exigit tamen, ni adsit inflammatio aut congesatio ; has nam in pejus sicut vix aliquid aliud trudit ‡. Si talia nulla sint timescenda, scintillae pertenues aut materiei electricae continuus rivus, indies circa oculos eliciantur. Administrationi aliorum medicaminum haud obstat remedium, et ab ejus exhibitione casus bene multos fuis-

se

* MAUCHART, in *Lau. Taylori. Disp. Chir. Haller*, t. ii. p. 205. MORGAGNI, *Epist. Anatom.* xviii. No. 7.

† ST. YVES *Maladies des Yeux*, chap. xxviii.

‡ CLARISS. GREGORY, *Praelect. Clinicae*.

se curatos extat *.—Nonnunquam incassam eam futuram facile creditur, sed in recenti imperfecto morbo eam auxilium haud leve polliceri, testimonia auctorum extra dubium ponunt.

70. ERRHINA, nicotiana, et praecipue asarum, in nares assumpta, pro topica irritatione agunt, largum muci fluxum et lacrymationem provocant: per se rarius adhibita, cum caeteris recitatis remediis bene satis congruunt, eorumque vim augent.

71. OCULOS OBTECTOS per totum morbi decursum servare suadent plurima, praesertim si malum sit imperfectius, aut cum pupilla constricta. Lectione denique, vel minutiorum contemplatione, procul abstineret laborans sub primis mali. In nullo magis quam in hoc infastissimo morbo, est in animo retinendum, principiis obstat; nam plenas vires, si quan-

H

do

* JANIN, *sur l'oeil*, p. 47. quatuor decem memorat.

Memoirs of London Medical Society, vol. iii. quatuor recent. Morbum saepius curatum cursim notat, CAVALLI *on Electricity*, vol. ii. p. 148.

do affecutus sit, aegerrime e corpore eliminatur post caliginem horrendam et medicamentum ingratorum pertinacem usum.

F I N I S.

John Stein - Dictionnaire

1880-1881

11

andréas en 1880 et 1881
de la bibliothèque de l'Institut national des sciences et des arts

